

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆՔ

ՔԱՂՈՒԱԾՔ Ի ԿՈՆԴԱԿԱՅ ՎԵՆ. ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ.

Հայրապետական տնօրինութիւնք.

Կոնդակ յանուն Գեր. Տ. Յուսիկ եպիսկոպոսի, ընդ որում յղեցաւ պայմանագիր շահագործման կալուածոյն Մարցայ, ի կոել պայման ընդ զիւղանաւս պ. Շահապետեանի. թ. 1066:

— Յանուն Կոնսիստ. Արքայապետ, որով ազատ կացուցան ի պատճոց միաբանք Մեղրեցւոյ եկեղեցւոյն Շուշւոյ՝ Մինաս և Խորէն քահանայք. թ. 1068:

— Յանուն Տ. Տրիփոն վարդապետի, որով կարգեցաւ ի վանահայր ս. Ստեփաննոս վանուց Դարաշամրի որ ի Պարսկաստան. թ. 1074:

— Յանուն Կոնսիստ. Վրաստանի, որով պատուիրեցաւ թոյլատրել Կոմիտաս քահ. ի Բարվանսարայ գեղջ պաշտել զքահանայութիւն իւր. թ. 1093:

— Յանուն Հոգաբարձութեան գպրանոցին Երեւանայ, որով կարգեցաւ ի պաշտօնակատար Տեւչի գպրանոցին պ. Սարգիս Տ. Գաբրիէլեան. թ. 1102:

— Յանուն Տ. Գէորգ Տ. վարդապետի նալրանդեանի, որով կարգեցաւ ի վանահայր ս. Թադէոս Առաքելոյ վանուցն Արտազու. թ. 1104:

— Յանուն Բարձր. Տ. Տեւչի Հոգեւոր ձեմարանի Մայր Աթոռոյ, որով պատուիրեցաւ ընդունել զքննեալ աշակերտս ի Հոգեւոր ձեմարան Մ. Աթոռոյ. թ. 1107:

— Յանուն Տ. Մկրտիչ ա. քահ. ի Առաջնորդական Տեղապահին Դավրիժոյ, յաղագս

պաշտպանելոյ զդատ եկատերինեայ Աթոռեան Տփլիսեցւոյ ընդ ձեռն հիւպատոսարանին Ռուսաց, որ ի Դավրէժ. թ. 1122:

— Յանուն Միացեալ ընկերութեանց Հայուհեաց Ատրպատականի և Դավրիժոյ, որով հաստատեցաւ միացեալ ընկերութիւնն. թ. 1123:

— Յանուն միաբանից Մ. Աթոռոյ Գեր. Տ. Արիստակէս արքեպիսկոպոսի Դաւթեան, Տ. Յովհաննէս եպիսկ. Նիքալուսեոյ և բարեշնորհ վարդապետացն Միթիթարայ, Կարապետի և Եղիշէի և միաբան Գալուստ Տ. Մկրտչեանի, որք ընտրեցան ի Յանձնաժողով շինութեան նոր վեհարանի ս. Էջմիածնի. թ. 1125:

— Յանուն Սինոդի ս. Էջմիածնի, որով յաճեցաւ ի տնօրինութիւն նորին զործ պատկալուծութեան եղկապացի ուսաստանի Պետրոս Հապիպ Բէյի ժօրժ ընդ կնոջ նորա Ծօրթիւնի. թ. 1127:

— Յանուն գործակալ Տ. Աբովն վարդապետի և երկուց երեցփոխեաց Եկեղեցեաց Բաղուայ, յաղագս յատկացուցանելոյ ի տարին 700 բուրլի յեկեղեցական զուտարաց ի թռշակ շնորհ. ներսէս ւարկաւադի միաբանի Մ. Աթոռոյ. թ. 1136:

— Ընդհանրական յանուն ժողովրդեան թեմին Ատրպատականի զհաստատութեան Բարձր. Տ. Եղիշէ Տ. վարդապետի յառաջնորդ թեմին. թ. 1143:

— Յանուն Գեր. Տ. Թեմակալին Բեսարարիոյ ներսէս Արքեպիսկոպոսի, որով պատուիրեցաւ առնուլ զամենայն հաշիւս և զգործքս կալուածոցն Քիշնէի ի Տ. Տիրայր վարդապետի և զալ վերջնոյս ի Մ. Աթոռո. թ. 1190:

— Յանուն Բարեշնորհ Տ. Մամրէ վար-

դապետի յաղաղս յանձնելոյ Տ. Մարտիրոս աւագ քահ. ի զամենայն դոյս և զհաշիւս վանուցն Հառիճոյ և մեկնելոյ ի Տփլիս. թ. 1195:

— Յանուէն Գեր. Առաջնորդին Հայոց Ամերիկայի որով լուծեալ Համարեցաւ պատկն Զմիւռնիացի Սարգսի Յովաստիան ընդ Ովսաննայ կնոջ նորա զրկելով զայրն յիրաւանց վերստին ամուսնութեան իրրե զմեղաւոր՝ ըստ ցուցման Գեր. Տ. Թեմակալին Զմիւռնիոյ Մելքիսեդէկ եպիսկոպոսի. թ. 1234:

— Յանուէն Կոնսիստ. Արցախայ, որով պատուիրեցաւ վաւերական Համարել զպատկն Շուշեցի Լեւոնի Խարախանեան ընդ Սաթիւկայ Դանիէլեանց. թ. 1262:

— Յանուէն Կոնսիստ. Վրաստանի որով թոյլատրեցաւ Տիկին Բօրնիսլաւի Օստրովսկոյ մօտենել յերկրորդ ամուսնութիւն. թ. 1285:

— Յանուէն Արժ. Տ. Գիւտ. ա. քահ. ի Աղանեան, որով յանձն եղև նմա քննել զգործ պատկալութեան Աղէքսանդրի Բէհրութեան Շէրիֆիկեանց. թ. 1288:

— Յանուէն Կոնսիստ. Վրաստանի որով թոյլատրեցաւ Ժառանգաց զերդաստանին Զաղէթեանց թաղել ի գաւթի եկեղեցւոյն կառուցելոյ ծախիւք իւրեանց ի Ղազախ. թ. 1293:

— Յանուէն Բարեշնորհ. Տ. Արսէն վարդապետի՝ զործակալի, և պ. պ. Երեցփոխանաց երկուց եկեղեցեաց Բագուայ, յաղաղս տալոյ ի տարին 500 ռուբլի թոշակ ուսանող Գէորգայ Կարապետեան. թ. 1353:

— Յանուէն Հոգ. կառավարութեան Կարուց, որով պատուիրեցաւ թոյլատրել պատկն յերկրորդ նուագ զտաճկահայտակ Մելիքն Սահակեան, ի պատճառս ուրացութեան առաջին կնոջ նորա զհաւատն քրիստոնէական և յարելոյ ի մահմետականութիւն. թ. 1379:

— Յանուէն Կոնսիստ. Շամախոյ, որով հրամայեցաւ զօհացուցանել զոմանս ի քահանայից Բագուայ յաւելմամբ ծխոց. թ. 1381:

— Յանուէն Կոնսիստ. Վրաստանի որով որոշեցաւ ռոճիկ Բարեշն. Տ. Գարեգին վարդապետի ի տարին 1400 ռուբլի. թ. 1384:

— Յանուէն Կոնսիստ. Շամախոյ, որով պատուիրեցաւ վաւերական Համարել զպատկն Լեւոնի Մանուկեանց ընդ Սանդխոյ Կարձա-

րադուկեանց. թ. 1395:

— Յանուէն Կոնսիստ. Վրաստանի, որով հրամայեցաւ թոյլատրել պատճեալ Զաքարիայ քահանայի առնել քահանայադործութիւն, բաւ Համարելով զհնդկաստանամեայ ապաշխարութիւն նորա. թ. 1418:

— Յանուէն Կոնսիստ. Վրաստանի, որով պատուիրեցաւ թողուլ ընդ հոգեւոր անսուլութեամբ վանուցն Հաղարծնոյ զԴիլիջան, զՊօղոսըիսայ, զԶարեհ և զԳօշ Մխիթար զիւղօրայս՝ իրրե զվիճակ վանուցն Հաղարծնի. թ. 1431:

— Յանուէն Առաջն. Խորհրդարանին նոր Զուգայու զկարգմանէ Գեր. Տ. Սահակ եպս. ի Այվատեան ի թեմակալ վիճակին. թ. 1436:

— Ընդհանրական յանուէն Հայ Ժողովրդեան Պարսկաստանի և Հնդկաստանի, որով յայտնեցաւ զկարգմանէ Գեր. Տ. Սահակ Արքեպիսկոպոսի Այվատեան ի թեմակալ վիճակին և և զչնորհելոյն նմա զբարձր պատիւ արքեպիսկոպոսութեան. թ. 1438:

— Յանուէն Տ. Կիւրեղ վարդապետի Փոխանորդին Կարուց, որով լուծեալ Համարելով զպատկն Տաճկահայտակ Կիւրղի Մատուկեան ընդ կնոջ նորա Գիւլիզարի, ի պատճառս քսան և մի ամեայ բացակայութեան առն՝ ըստ ցուցման օրագրոց և Սինօղի, արածնէ կնոջն զվերստին ամուսնութիւն. թ. 1439:

— Յանուէն Գեր. Տ. Սարգիս եպս. ի վանհօր Սեանայ, որով պատուիրեցաւ ձևանալ ի քահանայ զՄկրտիչն Տ. Թադէոսեան ի հովիւ հայ Ժողովրդեան, որք բնակին սկսեալ ի Վարօնէժ կայարանէ ցԿամիխի, և ի գիւղօրայս. թ. 1464:

— Յանուէն վիճ. Կոնսիստ. Բեսարաբիոյ, որով պատուիրեցաւ թոյլատրել պատկն զՍեբրովին Միրաքեան ընդ ապօրինի կենակցին իւրոյ եղիարեթի Փարսաղանեանց, յորոց ծընեալ են հինգ զաւակունք. թ. 1488:

— Յանուէն Գեր. Տ. Թեմակալին Եզիպտոսի Յովսէփ եպս. ի Այվադեանց, յաղաղս առնելոյ բացատրութիւն ի Տիկին Արուսեկէ Քէմհաճեան զգործոյ պատկալութեան նորա. թ. 1492:

— Յանուէն Ամեն. Պատրիարքի Հայոց Թուրքիոյ Տ. Մարաքայ Արքեպիսկոպոսի, որով

յանձնարարեցաւ ստուգել զըրողքն Ներսէս անուն աղգայնոյ զկնոջէն իւրմի, և իթէ ճշմարիտ իցէ՝ թոյլատրել առն մտանել ի նոր ամուսնութիւն, լուծեալ համարելով զպսակն նորա ընդ անառակ կնոջն. թ. 1426:

— Յանուն Դեր. Տ. Փոխ. Թեմակալին երեւնայ Սուքիաս Աբբեպիսկոպոսի, որով պատուիրեցաւ հրաւիրել ի պաշտօն հոգարարձութեան զանձնափոխանորդս՝ ի տեղի հրաժարեալ հոգարարձուաց Հոգեւոր դպրանոցին երեւնայ. թ. 1504:

— Յանուն Դեր. Տ. Սուքիաս Աբբեպիսկոպոսի, որով յայանեցաւ զկարգմանէ Տիրայր վարդապետի ի փոխանորդ վիճակին Աղէքսանդրապոլու. թ. 1514:

— Յանուն Բարեշն. Տ. Տիրայր վարդապետի Փոխանորդին Աղէքսանդրապոլու, որով պատուիրեցաւ վերստին քննել զգործ պսակալուծութեան Աբրահամու Շէկիրեան Աղէքսանդրապոլոցւոյ ընդ կնոջ նորա Տիրուհւոյ. թ. 1520:

— Յանուն Բարեշն. Տ. Սահակ վարդապետի Բաղդասարեան, որով կարգեցաւ ի վանահայր ս. Թովմայ Առաքելոյ վանուցն Ագուլեաց. թ. 1533:

— Յանուն Բարեշն. Տ. Գարեգին վարդապետի, որով պատուիրեցաւ հսկել ի վերայ դասաւանդութեան կրօնի հայ մանկուոյն ի պետական ուսումնարանս Տփլիսեաց. թ. 1556:

— Յանուն Բարձր. Տ. Թեմակալին Ատրբպատականի Նզիշէ Տ. վարդապետի, որով լուծեալ համարեցաւ պսակն Արեգնադանի Մովսիսեան Փայաջուկ գեղջ Սալմաստայ ընդ անյայտացեալ առն նորա Սահակայ Սարգսեան և զրկեցաւ վերջինս յիրաւանց վերստին ամուսնութեան, ըստ վկայութեան նախկին թեմակալ Դեր. Տ. Սահակ եպ. թ. 1558:

— Յանուն Ոգնականի Տեսչի Հոգեւոր ձեմարանին Մ. Աթոռոյ՝ Բարեշնորհ Տ. Յուսիկ վարդապետի, որով կարգեցաւ ի մատենադարանապետ Մ. Աթոռոյ. թ. 1562:

— Յանուն Հոգ. կառավարութեան Կարուց, որով լուծեալ համարեցաւ պսակն Պարսկահայտակ Մարտիրոսի Սանփաննոսեան ընդ պոռնիկ կնոջ նորա Աննայի Խաչատրեան և թոյլատրեցաւ առն մտանել ի նոր ամուսնու-

թիւն, ըստ ցուցման վիճակ, Ատենին Աստրախայ և օրագրոց Սինօղի ս. Էջմիածնի. թ. 1564:

— Յանուն վիճ. Կոնսիստ. երեւնայ, որով լուծեալ համարեցաւ պսակն տաճկահայտակ Մարտիրոսի Կիրակոսեան ընդ կնոջ նորա Մարիամու Մանուկեան՝ զրկելով զկինն յիրաւանց վերստին ամուսնութեան, ըստ ցուցման օրագրոց Սինօղի ս. Էջմիածնի. թ. 1565:

— Յանուն Կոնսիստ. Վրաստանի, որով լուծեալ համարեցաւ պսակն տաճկահայտակ Բաղդասարայ Տ. Յովսէփեան ընդ պոռնիկ կնոջ նորա Վարսենիկի Մկրտչեան՝ զրկելով զկինն յիրաւանց վերստին ամուսնութեան, ըստ ցուցման օրագրոց Սինօղի ս. Էջմիածնի. թ. 1567:

— Յանուն Դեր. Տ. Թեմակալին Զմիւռնիոյ Մեքսիսեդէկ Եպիսկոպոսի, որով լուծեալ համարեցաւ պսակն Բժիշկ Սանփանայ Թոքաթլեան ընդ կնոջ նորա Մարիամու, զրկելով զերկոսեանս ևս յիրաւանց վերստին ամուսնութեան, իբրեւ զմեղապարտ՝ ըստ ցուցման Դեր. Տ. Թեմակալին. թ. 1569:

— Յանուն Հոգարարձութեան Ներսիսեան դպրանոցին, յաղաքս տալոյ կենսաթուշակ բաղմամեայ ուսուցչի դպրանոցին պ. Գէորգայ Բարխուդարեան՝ ի տարին ոչ թէ 360 ըուրի, այլ վեց հարիւր ըուրի. թ. 1570:

— Յանուն Տ. Խոսրով վարդապետի Փիլթակեան, որով կարգեցաւ ի վանահայր վանուցն Հաղարծնոյ. թ. 1577:

— Յանուն Ամեն. Պատրիարքին Հայոց Թուրքիոյ Տ. Մաղաքեայ Արքեպիսկոպոսի, որով լուծեալ համարեցաւ պսակն Յովհաննու Պարոնիկեան ընդ պոռնիկ կնոջ նորա Մաքրուհւոյ՝ զրկելով զվերջինս յիրաւանց վերստին ամուսնութեան. թ. 1587:

— Յանուն գործակալին Բաղուայ Բարեշն. Տ. Արսէն վարդապետի, որով թոյլատրեցաւ նմա ծախսել յեկեղեցական եկամտից ի տարին 4800 ըուր. ի թոշակ երդեցիկ եկեղեցական խմբի. թ. 1674:

— Յանուն վանահօր վանուցն Տաթևու Տ. Ներսէս վարդապետի, յաղաքս ընդունելոյ ի միարան զՏ. Խորէն արեղայ. թ. 1680:

— Յանուն Սինօղի ս. Էջմիածնի, որով պատուիրի բաժանել զպսակադրամս վիճակին

երևանայ ընդ երիս գտառարգո՞ւ ի հարուստ
ի միջակ և յաղքատ. թ. 1682:

— Յանուն Գեր. Տ. Մաղաքեայ եպիս-
կոպոսի Տէրունեան, որով թոյլատրեցաւ նմա
գնայ ի Տփիսիս և անտի յարտասահման ի
բժշկիլ. թ. 1920:

— Յանուն վարչութեան Տպարանի Մայր
Աթոռոյ, որով պատուիրեցաւ տալ եկեղեցա-
կան ինչ ինչ գրեանս վասն աղքատ գիւղորեից
ն. Զուգայո՞ւ ի Պարսկաստան. թ. 1934:

— Յանուն պ. Մեխակայ Կ. Գոմմաղեանց
Գանձակեցւոյ, որով կարգեցաւ ի զանձապետ
գանձանակադրամոց ս. Էջմիածնի, որ յեկե-
ղեցիս Գանձակայ. թ. 1949:

— Յանուն Բարեկրօն Տ. Մեսրոպ քա-
հանայի Մելեան, որով պատուիրեցաւ յայտ-
նել տաճկահայտաւ Մինասայ Երկանեան, եթէ
պատկն նորա ընդ պոռնիկ կնոջն լուծեալ է
և թոյլատրեալ նմա մասնել յերկրորդ ամուս-
նութիւն. թ. 1966:

— Յանուն բարեւէր ազգայնոց Եւրո-
պիոյ և կողմանցն Տաճկաստանի սախ օժան-
դակութեան նորոգ կառուցանելի հայ եկեղեց-
ւոյն, որ յԱթէնք քաղաքի. թ. 1967:

— Յանուն Գեր. Տ. Թեմակալին Պարսկ.
և Հնդկաստանի Սահակ արքեպիսկոպոսի, որով
արտօնեցաւ նմա թոյլատրել զպսակս Է.
աստիճանի ազգակցութեանց և Ե. աստիճա-
նի խնամութեանց. թ. 1980:

— Յանուն նոյն Թեմակալի, որով լու-
ծեալ համարեցաւ պսակն Շաւշեցի Յովսէփայ
Յովհաննիսեան ընդ կնոջ նորա Իւզաբերի վար-
դանեան, յաղագս դատադարտեալ զոյոյ առն
տառնամակայ ժամանակաւ ի տաժանակիր աշխա-
տանս՝ ի պատճառս զողութեան և մարդաս-
պանութեան, յիրս ռուսական Կայսերական
բանկին թեհումայ, արտօնելով կնոջն զվերջս-
տին ամուսնութիւն. թ. 1981:

— Յանուն Կոնստատ. վրաստանի, որով
պատուիրեցաւ տալ վեցամեայ ժամանակ նախ-
կին երեցփոխի Քամոյեանց եկեղեցւոյ Տփիսեայ
պ. Զաւարեանցի՝ ի վճարել յընթացս այդր ժա-
մանակի զպարտիս իւր. թ. 1982:

— Յանուն Միաբանի Մ. Աթոռոյ Դպիր
Գալստի Տ. Միւրաշեան, որով կարգեցաւ ի պա-
տասխանատու խմբագիր Արարատ ամսագրոյ

Մայր Աթոռոյ ի 1-էն Յունուարի 1902 ամի.
թ. 1988:

— Յանուն վանակ. Կատաւարութեան
Մ. Աթոռոյ, որով յայանեցաւ զկարգմանէ
Բարեչն. Տ. Յովհաննէս վարդապետի Դպիր
Վարդանեան ի վանահայր վանուց Շողակա-
թիս և Տ. Բաղդասար վարդապետի Բայրադ-
տարեան ի վանահայր ս. Կարապետ վանուցն
Զանձրւոյ. թ. 2036:

— Յանուն Փոխանորդին Աղէքս. Տ. Տի-
բայր վարդապետի, որով յայանեցաւ պուծ-
մանէ պսակի Արրահամու Շէկիրեան ընդ մեղա-
պարտ կնոջ նորա Տիրուհւոյ թոյլատրելով առն
մասնել յերկրորդ ամուսնութիւն. թ. 2053:

Հայրապետական պարգևք.

Շնորհեցան լանջախաչք ակննակուոք Հո-
ղեշնորհ վարդապետաց՝ վանահօր Նախավկայի
վանուց Տ. Տրիփոն վարդապետի, վանահօր ս.
Թադէոս Առաքելոյ վանուց Տ. Գէորգ Տ. վարդա-
պետի, Փոխանորդին ն. Նախիջևանի Տ. Մու-
շէ վարդապետի և Արժանապատիւ աւագ քա-
հանայից՝ Տ. Արսենի Բաղրատունւոյ և Տ.
Սաեփաննոսի Սամուէլեանց. թ. 1103, 1105,
1337, 1354 և 1384:

— Շնորհեցաւ կոչումն աւագ քահանա-
յութեան հարց քահայից՝ Տ. Յովհաննիսի
Մարտիրոսեան, Տ. Աբելի Սուքիասեան, Տ.
Ղեանդի Աթանոսեան, Տ. Վահանայ վաչէեան,
Տ. Մինասայ Տ. Պետրոսեան, Տ. Խորենայ Գա-
լլասեան, Տ. Ելիշէի Գեղամեան, Տ. Գրիգորի
Մատինեան և Տ. Սիմէոնի Զմէկեան. թ. 1274,
1277, 1309, 1310, 1311, 1325, 1348,
1383, և 1421:

— Ընկալան զարտօնութիւն կրելոյ զկա-
միլաւկայս հարք քահանայք՝ Տ. Գալուստ Ա-
բուլեան, Տ. Սահակ Խախանեան, Տ. Ներսէս
Տ. Թաւատրեան, Տ. Վահան Մամիկոնեան, Տ.
Գարեգին Վուկասեան, Տ. Մեսրոպ Ոսկանեան,
Տ. Արսէն Մանդակունի, Տ. Գրիգորիս Երզնկեան,
Տ. Գրիգորիս Մատինեան, Տ. Շմաւոն Բարսե-
ղեան, Տ. Գէորգ Մեհրաբեան, Տ. Յովսէփ Ա-
բուլեան. թ. 1276, 1302, 1305, 1326,
1328, 1331, 1342, 1343, 1344 1346 և 1347:

Շնորհեցան Կոնդակք քահանայական

լանջախաչից յանուն հարց քահանայից Տ. Գեորգայ Օղեանի Տ. Յովհաննիսի Իւղրաշեանի, Տ. Վարդանայ Տ. Ղևոնդեանի Տ. Եղիշէի Տ. Աստուածաբանի Տ. Յուսկայ Վերդեանի Տ. Սահակայ Տ. Մինասեանի Տ. Յովսէփայ Առիւծեանի Տ. Գեորգայ Արշակունցի Տ. Ղևոնդի Մէհրապեանի Տ. Գեորգայ Տ. Սարգսեանի Տ. Կարապետի Շահյէրդեանի Տ. Խորենայ Խանդատեանի Տ. Կորիւնի Պանջուլեանի Տ. Ստեփաննոսի Տ. Ստեփանեանի Տ. Խաչատրոյ Փանեանի Տ. Աղէքսանդրի Արքահամեանի Տ. Գեորգայ Աւագեանի Տ. Բարսղի Տ. Բարսեղեանի Տ. Մկրտչի Արշակունցի Տ. Սարգսի Տ. Մարկոսեանի Տ. Անդրէասայ Արշակունցի Տ. Պսակ քահանայի Գալովրջանեանի Տ. Յովհաննէս քահ. Նաւթիկեանի և Տ. Անանիա քահ. Ներակունցի. թ. 1184, 1186, 1198, 1254, 1245, 1246, 1247, 1259, 1306, 1307, 1308:

Հայրապետական շնորհակալիք և զոհունակութիւնք.

Կոնդակ օրհնութեան և զոհունակութեան յանուն պ. Գրիգորի Զախուշեանի, յաղաքս աշխատութեան նորա ի գործ կառուցման արձանի աղղային բանաստեղծին Ռափայկի Պատկանեան. թ. 1171:

— Օրհնութեան և զոհունակութեան յանուն Տիկին Եղիսարեթի Սուլիսանեանց, յաղաքս նուիրարեութեան նորա 400 բուրլեաց ի տրամադրութիւն Վեհ. Հայրապետի. թ. 1192:

— Օրհնութեան և զոհունակութեան յանուն Արժ. Տ. Ստեփաննոս քահանայի Բալեան, յաղաքս ջանից նորա ի գործ կրթութեան գիւղական ժողովրդեան. թ. 124:

— Օրհնութեան և քաջալերութեան յանուն պ. Խմբագրի «Համալսարան» հանդիսի Միսաքոյ Բաղդասարեան. թ. 1301:

— Օրհնութեան և զոհունակութեան յանուն պ. Յովհաննիսի Նաղարէթեանի երեցփոխանի եկեղեցւոյն Օրհնչի, որ օժանդակեաց ծախուց ուսման ուրարակիր Մեօրոսայ Արովեանի միաբանի Մ. Աթոռոյ. 1332:

— Օրհնութեան և զոհունակութեան յանուն պ. Մակարայ Թերդեանի, յաղաքս նուիրարեութեան նորա ի սեփական զեանոյ իւրոյ ի պէտս կառուցման հայ եկեղեցւոյ ի Մայքոսի. թ. 1386:

— Օրհնութեան և քաջալերութեան յանուն Հայուհեաց բարեգործական ընկերութեան Ասիտարատու, որոյ ընարեալ էր զնորին Ս. Օժութիւն ի հովանաւոր ընկերութեան իւրեանց. թ. 1387:

— Օրհնութեան և քաջալերութեան յանուն պ. Վարդերեսի Ախշեանց, երեցփոխանի ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ Ն. Նախիջևանի, յաղաքս բաղմամեայ հաւատարիմ ծառայութեան նորա Տանն Աստուծոյ. թ. 1396:

— Օրհնութեան և զոհունակութեան յանուն Բժ. Կարապետի Փաշայեանի, յաղաքս ջանից նորա ի կազմութիւն հակալքօրական ընկերութեան ի Դավթեմ. թ. 1347:

— Օրհնութեան և քաջալերութեան յանուն բարեհաշակ Ռեթեոսի Բէրբերեանի, հիմնադրի Բէրբերեան վարժարանի Կ. Պոլսոյ վասն յորեկինի քսան և հինգ ամեայ ուսուցչութեան նորա. թ. 1498:

— Օրհնութեան և քաջալերութեան պ. Գարեգնի Մեծատուրեանի, Խմբագրի «Գութան» հանդիսի. թ. 1561:

— Օրհնութեան և զոհունակութեան յանուն Ատենապետի Հոգարարձութեան եկեղեցւոյն Հայոց Սուշավա քաղաքի ազնուազարմ Ասպետ Վարդերեսի Կարապետեանի Փօն Բրունգուլի, յաղաքս բաղմամեայ վաստակոց նորին յաղղային և եկեղեցական գործս. թ. 1649:

— Օրհնութեան և զոհունակութեան յանուն երից եղբարց Մելիք Աղարեանց, Եղիվարդ գիւղացւոց Սիւնեաց, յաղաքս նուիրարեութեան նոցա Հոգ. ձեմարանի Մ. Աթոռոյս. թ. 1661:

— Օրհնութեան և զոհունակութեան յանուն պ. Մկրտչի Աղաջանեան Փանոսեանց Ն. Բայաղիտացւոյ, յաղաքս յիսնամեայ ծառայութեան նորա յեկեղեցիս քաղաքին, պաշտամամբ դպրութեան. թ. 1663:

— Օրհնութեան և զոհունակութեան յանուն պ. Մարտիրոսի Գրիգորեանի Զայցեանի, յաղաքս նուիրարեութեան նորա ս. Խաչ վանուց հին Խրիմու. թ. 1676:

— Օրհնութեան և գոհունակութեան յանուն Տիկին Վստփառեայ Քանանեան, յազազ իրազօրծման կտակին, որ յանուն հանգուցեալ առն իւրոյ. թ. 1748:

— Օրհնութեան և գոհունակութեան յանուն պ. Նիկողայոսի մահաւ. Գուրգուլեան նախիջեանցեայ, յազազ նուիրարեութեան նորա մատենադարանի Հոգ. ձեմարանի Մայր Աթոռոյ ի յիշատակ հանգուցեալ հօր իւրոյ. թ. 1452:

— Օրհնութեան և գոհունակութեան յանուն պ. Մովսիսի Քաւրիկեանց Ասարախանցեայ, յազազ նուիրարեութեան նորա զմի տոմս խաղարկութեան Ա. կարգի յանուն Հոգ. ձեմարանի Մ. Աթոռոյ. թ. 1958:

— Օրհնութեան և գոհունակութեան յանուն Նուշեցի պ. Իսահակայ Քաղէսեան, յազազ երկարամեայ պաշտօնավարութեան նորա իրեւ հոգարարձու և նուիրատու թեմական դպրանոցի տեղւոյն. թ. 1964:

— Օրհնութեան և քաջաբութեան յանուն պ. Սարգսի Իւղարշեանց Նուշեցեայ, որով հրաւիրեցաւ ի պաշտօն Հոգարարձութեան դպրանոցին Նուշեայ. թ. 1965:

— Շնորհաւորական յանուն երկից միաբանից Կիլիկիոյ Գեր. Տ. Մկրտիչ Եպիսկոպոսի Վեհապետեան, Աբրահամ Եպիսկոպոսի Մամիկոնեան և Բարեշն. Ներսէս վարդապետի Դանիէլեան, որ ի Կ. Պոլիս, յազազ բարեկաշող ընտրութեան Կաթուղիկոսի Տանն Կիլիկիոյ յանձին Գեր. Տ. Դէորդ Եպիսկոպոսի երկեան. թ. 1991:

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԷՈՒԹԵԱՆ ԻՍԿՈՒԹԻՒՆԸ

Գ.

Ի՞նչ է Կառգել Քրիստոս.

Ի՞նչ քարոզութիւնը սկսեց Փրկիչն այն կէտից, ուր կանգ էր առել Յովհաննէս

Մկրտիչը: Երբ նա հրապարակ ելաւ, ամիսներ առաջ Յորդանանի ափերին մի մեծ շարժում էր սկսուել. հրեայ ժողովուրդը գունտադունտ այնտեղ էր գիմնւմ. նոր մարգարէի քարոզը լսելու: Նորա լսածը նոր բան չէր. «Աստուծոյ արքայութիւնը մօտեցել է» — քանի քանի մարգարէներ այդպէս ասել, անցել դնացել էին, և խոստացուած արքայութիւնը չկար ու չկար. մնախաներ նոյն իսկ յայտնուել էին վերջին ժամանակ, որոնք արդէն եկած էին համարում արքայութիւնը և իրենք իրեւ բերողը ներկայանում: Բայց մինչ դարաւոր ստրկութեան շղթաների տակ հեծող խեղճ մոլեռանգ ժողովուրդը սպասում էր, թէ ահա նոքա երկնքից զօրքեր կիջեցնեն, մի ակնթարթում կ'ստորտակեն տիեզերաստան Հռոմի զօրութիւնը, Սիւնի բարձունքի վերայ Դաւթի գահը կ'հաստատեն, և Իսրայէլի հին փառքը հազարապատիկ աւելի պերճութեամբ կ'վերականգնի, շուրջն ամբողջ երկիրը կ'ծաղկի, մեղր ու կաթ կըղխէ, երանութեան հովիտ կ'գառնայ Աբրահամի որդւոց համար՝ հռոմայեցի զինուորները գալիս էին, նիզակի ծայր հանում կամ դէպի բանա ու կախաղան տանում կարծեցեալ ողորմելի մեծիւններին, ու ոսկի երազները յօդս էին ցնդում: Եւ սակայն զուր տեղը չէր այդ ժողովուրդը բուռն փափագով Յովհաննէսի շուրջը խմբուում. այո՛, նա հին քարոզն էր կրկնում, բայց որչափ տարբեր ոգւով ու եղանակաւ, քան միւս իւր ժամանակի բազմապիսի քարոզիչները: Նորա արտաքին երեւոյթն ևս վկայում էր, որ նա տարբեր մարդ էր. առաջին մեծ մարգարէի՝ Եղիայի, նման անապատում էր նա ապրում և անապատից ստանում իւր սնունդն ու հագուստը. մարդկային հասարակութիւնից ոչ մի սպասելիք չունէր՝ չէր էլ կամենում՝ որեւէ բանով պարտական մնալ սորան: Իսկ երբ ելնում էր մարդոց առաջ և բաց էր անում բերանը երկնաւոր թաղաւորի պատգամները յայտնելու համար՝ ծանր մուրճի հարուածների պէս էին ընկնում նորա խօսքերը ունկնդիրների կրծքի վերայ, ինչպէս կրակ այրում